

Monumentnummer*: 513927

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 oktober 2000
Kadaster deel/nr 82995/170

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Rotterdam		Rotterdam		Zuid-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Handelsplein	4			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	3			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	6			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	5			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	7			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	8			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	9			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	10			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	11			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	12			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	13			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	14			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	15			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	16			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	17			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	18			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	19			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	20			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	21			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	22			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	23			3071 PR	Rotterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Handelsplein	24			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	25			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	26			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	27			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	28			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	29			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	30			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	31			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	32			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	33			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	34			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	35			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	36			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	37			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	38			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	39			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	40			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	41			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	42			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	43			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	55			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	56			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	57			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	58			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	59			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	60			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	61			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	64			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	67			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	66			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	69			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	68			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	70			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	71			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	72			3071 PR	Rotterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Handelsplein	73			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	75			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	76			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	77			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	78			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	79			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	80			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	81			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	82			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	83			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	84			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	85			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	86			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	88			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	89			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	90			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	91			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	92			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	93			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	94			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	95			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	96			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	97			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	98			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	99			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	100			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	101			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	102			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	103			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	104			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	105			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	106			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	107			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	108			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	109			3071 PR	Rotterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Handelsplein	110			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	111			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	112			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	113			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	114			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	115			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	116			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	117			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	118			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	119			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	120			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	121			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	123			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	122			3071 PR	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	101			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	103			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	1			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	73			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	71			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	79			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	77			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	83			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	81			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	33			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	75			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	85			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	87			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	105			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	107			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	89			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	93			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	95			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	15			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	17			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	97			3071 PS	Rotterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Vijf Werelddelen	11			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	99			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	153			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	155			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	157			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	161			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	165			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	167			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	169			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	171			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	179			3071 PS	Rotterdam		
Handelsplein	44			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	45			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	46			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	47			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	48			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	49			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	50			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	51			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	52			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	53			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	54			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	62			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	74			3071 PR	Rotterdam		
Handelsplein	87			3071 PR	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	27			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	159			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	173			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	175			3071 PS	Rotterdam		
Vijf Werelddelen	181			3071 PS	Rotterdam		

*Omschrijving***

Inleiding:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegevens voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Voormalig ENTREPOTGEBOUW 'De Vijf Werelddelen' in oorsprong bestemd voor de belastingvrije opslag van transitgoederen. Tussen 1875-1879 gebouwd in utilitaire eclectische bouwstijl op initiatief van L. Pincoffs en H.A. Then-Bergh, de directeurs van de in 1872 opgerichte Rotterdamsche Handels Vereniging (R.H.V.), naar ontwerp van architectenbureau G.J. Morre en Co. te Delft. Bij de technische uitvoering van het destijds modernste pakhuis ter wereld waren Th.J. Stieltjes als hoofdingenieur van de R.H.V. en zijn assistent en latere opvolger ir. W.A. Mees nauw betrokken. De onderbouw werd aanbesteed door het aannemersbedrijf Engel & Van Krevelden, de bovenbouw door aannemer D. Warnsink. In verband met de bereikbaarheid vanaf het water werd het gebouw voorzien van een eigen insteekhaven aan de Binnenhaven, de Entreporthaven. Het Vrij Entrepot was bovendien direct bereikbaar voor goederenwagens. Na het faillissement van de R.H.V. in 1882 werd na langdurig onderhandelen tussen de directie, de gemeente en het Rijk besloten dat vanaf 1 mei 1885 de gemeente Rotterdam het Vrij-Entrepot zou exploiteren.

N.B. Het veempand America werd in 1962 gedeeltelijk door een brand verwoest en is een jaar later hersteld met een gewijzigde indeling.

De zuidelijke gevel van het complex werd rond dezelfde tijd bovendien ingrijpend gemoderniseerd door een aanzienlijke uitbreiding van de laadmogelijkheid. Hiervoor werden voor de laaddeuren op de derde verdieping betonnen laadbalkons aangebracht, de ijzeren laadbalkons op de tweede verdieping werden verbreed en samengevoegd tot één doorlopend balkon met een betonnen vloer en het bestaande laadbalkon op de eerste verdieping werd verbreed door het aanbrengen van een betonnen vloer, waarbij gebruik werd gemaakt van de oorspronkelijke galerij van gietijzeren kolommen en stalen liggers. In hetzelfde jaar werden aan de noordgevel op het dak ijzeren hijsbalken aangebracht. In 1997 heeft het gehele entrepotgebouw een andere bestemming gekregen.

Omschrijving:

Sober vormgegeven groot Vrij-Entrepot (197,50m bij 37,25m) met een rechthoekige plattegrond op een speciaal daartoe aangelegde kade opgetrokken, met lange zijde direct aan de Entreporthaven van vijf vemen.

Het omliggende terrein van 3500 vierkante meter was oorspronkelijk ommuurd. Het pakhuis, met een totale opslagruimte van 30.536 vierkante meter, telt vier bouwlagen boven een waterdichte kelderverdieping met hoge gewelven van ongewapend beton. Het geheel is opgetrokken in rode baksteen met natuurstenen dorpels, sluitstenen en tussen de begane grond en de eerste verdieping cordonlijsten. Het gebouw is gefundeerd op 8.380 houten palen waarop via houten balken (kespen) de gemetselde muren rusten. De zo goed als vrije plattegrond wordt gedragen door 192 I-vormige gietijzeren kolommen, geplaatst in een stramien van 5,22 bij 5,33 meter. Dwars door het gebouw zijn over de gehele breedte vier, tot twee meter boven de dakbedekking reikende en door de gevel schietende, brandmuren opgetrokken, bestaande uit 44 cm breed metselwerk afgedekt met natuurstenen ezelsruggen. Hierdoor ontstaat de heldere indeling van het gebouw in vijf veempanden waarvan de buitenste een identieke lengte van 26,77 meter (vijf traveeën) hebben en de drie middelste elk een lengte van 47,88 meter (negen traveeën). Het complex is twee vemen (zeven traveeën) diep. Elk deel draagt de naam van één aan de vijf werelddelen, van oost naar west: Afrika, Europa, America, Azië en Australië. Behalve door de brandmuren wordt het gebouw verticaal geleed door lisenen tussen de vensters en de laaddeuren. De kruisvensters zijn alle per drie gekoppeld en zijn evenals de dubbele houten laaddeuren licht getoogd en voorzien van natuurstenen dorpels. De lisenen vonden, thans slechts nog op een aantal plaatsen aanwezig, hun beëindiging in een kanteelachtige opbouw op de uitkragende dakrand en zijn tussen de bouwlagen voorzien van smeedijzeren sierankers met leliemotief. Aan de bovenzijde van de gevel bevindt zich tussen de lisenen een gemetseld boogfries. In de verdiepingen eronder wordt de gevelgeleding bepaald door de ritmiek van vensters en laaddeuren. Aan de zuidzijde heeft de middelste travee van de buitenste twee vemen op iedere verdieping laaddeuren, de overige

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

traveeën vensters. In de tussenliggende drie vemen zijn vensters en laaddeuren alternerend aangebracht. Aan de noordzijde bevinden zich de laaddeuren van de middelste vemen zich ter hoogte van de derde en de zevende travee, terwijl in de buitenste vemen ten opzichte van de zuidgevel de laaddeuren zich één travee dicht bij de brandmuur bevinden. In de zeven traveeën tellende kopse oost- en westgevel bevinden zich op de begane grond zeven licht getoogde inrijpoorten. De verdiepingen erboven hebben in de derde en de vijfde travee laaddeuren, de overige traveeën zijn voorzien van gekoppelde toogvensters. In het hele complex zijn, boven de laaddeuren, op het dak ijzeren hijsbalken aangebracht. Aan de zuidelijke kadezijde van het complex bevindt zich een 10 meter brede galerij met 38 gietijzeren kolommen (achthoekig en met een sober geprofileerd basement en kapiteel), die de kade gedeeltelijk overdekt. Voorts bevinden zich aan de zuidzijde, deels op de kade en deels op het laadbalkon, vier mobiele elektrische portaalkranen met een vaste giek en een overdekte houten stuurcabine uit 1908-1913. Deze kranen, aangebracht ter vervanging van de oorspronkelijke hydraulische kettingkranen, werden gefabriceerd door de Haarlemse machinefabriek 'Figuee'.

Waardering:

Omvangrijk voormalig Vrij-Entrepotgebouw uit 1875-79 met bijbehorende onderdelen van algemeen belang uit cultuur- en architectuurhistorisch oogpunt en van grote typologische waarde als destijds modernste opslaggebouw ter wereld. Tevens van bijzondere historisch- stedenbouwkundige betekenis wegens de functionele relatie met de havenontwikkeling op de linker Maasoever en de beeldbepalende situering.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Opslag

Functie

Pakhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument